

בזיון גדול האיך אין מכבדים את לומדי התורה

ויבאו עד נחל אשכל. אלה הם דברי אגדה ומדרש, שתלויים מצד האמונה, ויכרתו שמם זמורה וגו', לומדים משם ראשי פרקים, ראשי דברים הם לבני האמונה, שמחים בדבריהם, ומתברכים הדברים בתוכם^[כא] מסתכלים בשורש אחד ועיקר אחד, ולא נמצא בהם פירוד, ואותן שאין נמצאים בני אמונה ואין לומדים תורה לשמה, גורמים להאמונה להיפרד^[כב] זה שכתוב וישאוהו במוט בשנים, בפירוד, מה במוט, כמו שכתוב (תהלים קכ"א) אל יתן למוט רגליך, ומן הרמונים ומן התאנים, כלם משימים דברים האלה לצד הטומאה, לצד אפיקורסת, לצד הפירוד^[כג] זה שכתוב וישבו מתור הארץ, וישבו, חוזרים לצד הרע, וחוזרים מדרך האמת, אומרים מה מועלת לנו, עד היום לא ראיתי טוב לעולם, יגעתי בה, וביתי ריקם, ואני יושב בביזיון העם^[כד] ולעולם ההוא מי יזכה ומי יכנס לתוכו, מוטב לנו שלא נטריח כל כך.

ויספרו לו ויאמרו וגו'. הרי עמלתי ויגעתי בשביל לדעת חלק של עולם ההוא, וגם זבת חלב ודבש היא, טוב היא עולם העליון ההוא, כמו שהבנתי בתורה, אבל מי יכול לזכות בו.

הלומד תורה צריך להיות חזק וגיבור וכן צריך שיהיה לו עושר בתים מלאים כל טוב שלא יסחר להם כלום

אפס כי עז העם. תקיף הוא העם, שאין כל העולם חשוב כלל, שיהיה להלומד תורה עושר רב שיוכל לעמול בתורה, מי הוא שיזכה בה, ודאי אפס כי עז העם היושב בארץ, מי שרוצה לזכות בה צריך להיות תקיף בעשירות, כמו שכתוב (משלי י"ח) ועשיר יענה עזות, והערים גדולות ובצורות, בתים מלאים כל טוב שלא יסחר להם כלום, ועם כל זה וגם ילידי הענק ראינו שם, נצרך לגוף חזק וגבור כארי, לפי שהתורה מתשת כחו של אדם, להתייגע בעניי איסור והיתר, טמא וטהור, כשר ופסול, מי יכול לזכות בה, ועוד עמלק יושב בארץ

זיו הזוהר

ענינים רעים היפוך האמת, וזהו הרמז מן הרמונים ומן התאנים, פירוש חלק מאותן הפירות ולא כולן, היינו שעושים להיפוך, קליפתם או כלים וזורקין הפנימיות לחוץ, דלא כרבי מאיר. **כד.** שאין העם מכבד ללומדי תורה.

כמעין המתגבר להבין דבר מתוך דבר. **כב.** פירוש שהשכינה מסתלקת מהם. **כג.** כאמרם ז"ל שמי שלומד תורה לשמה הוא זוכה שנעשית לו סם חיים, ומי שאינו לומד התורה לשמה הוא בכלל לא זכה ונעשית לו סם המות ללמוד מדברי תורה

הנגב, אם יאמר האדם שאפילו בכל זה יזכה, הרי יצר הרע הקטיגור, מקטריגו של אדם הנמצא תמיד בגופו, והחתי והאמורי וגוי, ועוד כמה מקטריגים נמצאים שם, שלא יכול האדם לעלות לעולם שהוא כלל, מי יזכה לו ומי יכנס בתוכו.

אך בה' אל תמרודו, שמבקש לכל נמרד בתורה, שהתורה לא צריכה עשירות, ולא כלי כסף וזהב

ויניאו את לב בני ישראל. בדברים האלה, לפי שהוציאו שם רע על התורה, כמו שכתוב ויוציאו את דבת הארץ, אבל אלה בני האמונה מה אומרים, אם חפץ בנו ה' ונתנה לנו, כיון שיעמול האדם ברצון הלב לפני הקב"ה, שאינו מבקש מאתנו אלא הלב, ולשמור אות הברית הקדוש^[כה] שכתוב (ישעי' ס') ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ, אבל אך בה' אל תמרודו, שמבקש לכל נמרד בתורה, שהתורה לא צריכה עשירות, ולא כלי כסף וזהב, ואתם אל תראו את עם הארץ, שהרי גוף נשבר אם יעמול בתורה ימצא רפואה בכל, זה שכתוב (משלי ג') רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך, וכתוב ולכל בשרו מרפא, וכל אותן המקטרגים מכריזים ואומרים, פנו מקום לפלוני עבד המלך, משום זה אל תיראו, כי לחמנו הם, הם בעצמם יזמנו מזונות בכל יום לאותן העמלים בתורה, כמו שכתוב (מלכים א' י"ז) ואת העורבים צייתי לכלכלך, וכתוב והעורבים מביאים לו לחם ובשר^[כז] סר צלם מעליהם, מהו צלם, זה תוקף הדין הקשה, מה הטעם שסר, משום דה' אתנו אל תיראום, כי הקטיגוריא תסיר בשביל התורה, אשרי חלקם של העמלים בתורה לשמה, שהרי נקשרים בהקב"ה ממש, ונקראים אחים ורעים, זה שכתוב (תהלים קכ"ב) למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך.

זוהר פרשת שלח (קנז ע"א)

לפיכך היה דינו סתום ולא נתפרש דינו כדינים אחרים לפי שענין זה צריך להיות בלחש ובהסתר ולא בהתגלות

ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקשש עצים ביום השבת. אמר רבי חייא איזו עצים כאן, ומי הוא זה, אלא זה צלפחד שהיה מחשב על אותן העצים איזו מהם גדול על השני, ולא היה חושש על כבוד ריבונו והחליף שבת לשבת, זה שכתוב כי בחטא"ו מת, בחטא ו'^[כח] לפיכך היה דינו סתום ולא נתפרש דינו כדינים אחרים, לפי שענין זה צריך להיות בלחש ובהסתר ולא בהתגלות, ולכך לא נאמר בנגלה, והקב"ה עשה כבוד לכבודו,

זיו הזוהר

רמז על התפארת שנקרא עץ החיים עלמא דדכורא, וצלפחד חטא נגדו שפרסם לעיקר את עץ הדעת טוב ורע מדת המלכות עלמא דנוקבא, וזהו שאמר שהחליף שבת לשבת ועשה לשבת התחתון שהיא מדת המלכות לעיקר, ולשבת העליון שהוא התפארת טפל, ולדעת רבי יוסי שצלפחד פרסם את המלכות לעיקר בהשתתפות עמה שאר עצים שהם הע' שרים, והרי זה ענין עבודה זרה בשתוף שנאסר לישראל.

כה. הנה שתי אלה יסוד כל היהדות, א', להיות בעל לב טוב, כאמרם ז"ל רחמנא לבא בעי, ואז יקיים ואהבת לרעך כמוך שזה כלל כל התורה כדברי הלל, ב', לשמור אות הברית הקדוש שלא יטמא אותו במה שאסרה התורה, ועל ידי שתי אלה, כל יהודי בכלל ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ, ארץ העליונה שהוא עולם הבא. כו. כדעה זו שבגמרא דהיינו אנשים סוחרים, ויש לפרש דקאי גם על המקטריגים. כז. אות וא"ו

רבי יוסי אמר שאר עצים בשיתוף השבת היה מקושש, וקבל עונש לפי שעה ונתכפר חטאו, ועל כן נתקשה משה בדין בנותיו, שלא ידע אם נתכפר וצריך להיות לבנותיו חלק ונחלה, או לא, כיון שהקב"ה זכר שמו, שכתוב כן בנות צלפחד דוברות, נודע שהרי נתכפר חטאו, בוא וראה ב' עצים הם, אחד למעלה ואחד למטה, בזה חיים ובזה מיתה, מי שמחליפם גורם לו מיתה בעולם הזה, ואין לו חלק בעולם ההוא, וע"ז אמר שלמה (משלי כ"ה) דבש מצאת אכול דייד וגו'.

